

Lag (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

Utfärdad: 2010-07-01

Ändring införd: t.o.m. SFS 2010:951

/Träder i kraft I:den dag regeringen bestämmer/

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om skadeståndsansvar vid radiologiska olyckor, om skyldighet att försäkra eller på annat sätt ekonomiskt säkerställa ansvaret och om ersättning av statsmedel i vissa fall.

Definitioner

2 § Med kärnämne avses i denna lag

1. uran, plutonium eller ett annat ämne som används eller kan användas för utvinning av kärnenergi (kärnbränsle),

2. en förening som innehåller ett sådant ämne som avses i 1,
och

3. använt kärnbränsle som inte har placerats i slutförvar.

Med kärnämne avses inte naturligt uran eller utarmat uran när det transporteras eller förvaras tillfälligt.

3 § Med kärnavfall avses i denna lag

1. använt kärnbränsle som har placerats i slutförvar,

2. ett radioaktivt ämne som har bildats i en kärnteknisk anläggning och inte har framställts eller tagits ur anläggningen för att användas i undervisnings- eller forskningssyfte eller för medicinska, jordbrukstekniska, industriella eller kommersiella ändamål,

3. material eller annat som har blivit radioaktivt förorenat i en kärnteknisk anläggning och inte längre ska användas i en sådan anläggning, och

4. radioaktiva delar av en kärnteknisk anläggning som avvecklas.

4 § Med kärnreaktor avses i denna lag en anordning som innehåller kärnbränsle under sådana förhållanden att klyvning av atomkärnor i en självunderhållande kedjereaktion kan uppkomma i anordningen utan tillskott av neutroner från en annan källa.

5 § Med kärnteknisk anläggning avses i denna lag

1. en kärnreaktor som inte har infogats i ett fartyg eller annat transportmedel för att användas som kraftkälla för transportmedlet,

2. en anläggning för utvinning, framställning, hantering

eller bearbetning av kärnämne,

3. en anläggning för hantering eller bearbetning av kärnavfall,

4. en anläggning för slutförvaring av kärnämne eller kärnavfall,

5. en anläggning för förvaring eller lagring av kärnämne eller kärnavfall, om anläggningen inte är avsedd endast för tillfällig förvaring under transport, och

6. en kärnreaktor eller annan kärnteknisk anläggning som avvecklas.

6 § Med radiologisk olycka avses i denna lag en händelse eller serie av händelser med samma ursprung som orsakar en skada till följd av

1. joniserande strålning från en strålningskälla i en kärnteknisk anläggning,

2. radioaktiva egenskaper hos kärnämne eller kärnavfall, eller

3. radioaktiva egenskaper i förening med giftiga, explosiva

eller andra farliga egenskaper hos kärnämne eller kärnavfall.

7 § Med radiologisk skada avses i denna lag en skada som har orsakats av eller uppkommit till följd av en radiologisk olycka och är

1. en personskada eller sakskada,

2. en ekonomisk förlust som är en direkt följd av en personskada eller sakskada,

3. en inkomstförlust som inte omfattas av 1 eller 2 men till följd av en betydande försämring av miljön har orsakats av en skada på ett ekonomiskt intresse som är direkt knutet till miljön, och

4. en kostnad för att återställa miljön eller kompensera för förlorade miljövärden, om det är en miljöskada som inte är obetydlig och den eller de åtgärder som kostnaden avser har godkänts som rimliga av den myndighet som regeringen bestämmer.

Med radiologisk skada avses också en kostnad för att, efter en radiologisk olycka eller vid en allvarlig och överhängande fara för en sådan olycka, vidta rimliga åtgärder för att förebygga en skada som avses i första stycket 1, 2, 3 eller 4

och en skada till följd av sådana förebyggande åtgärder.

8 § I denna lag avses med

Pariskonventionen: den i Paris den 29 juli 1960 avslutade konventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt det i Paris den 28 januari 1964 avslutade tilläggsprotokollet eller nämnda konvention i dess lydelse enligt detta protokoll och de i Paris den 16 november 1982 och den 12 februari 2004 avslutade ändringsprotokollen,

tilläggskonventionen: den i Bryssel den 31 januari 1963 avslutade tilläggskonventionen till Pariskonventionen i den lydelse som tilläggskonventionen har fått genom det i Paris den 28 januari 1964 avslutade tilläggsprotokollet samt de i Paris den 16 november 1982 och den 12 februari 2004 avslutade ändringsprotokollen,

Wienkonventionen: den i Wien den 21 maj 1963 avslutade konventionen om civilrättsligt ansvar för atomskada eller denna konvention i dess lydelse enligt det i Wien den 29 september 1997 avslutade ändringsprotokollet,

det gemensamma protokollet: det i Wien den 21 september 1988 undertecknade protokollet rörande tillämpningen av Wienkonventionen och Pariskonventionen,

konventionsstat: en stat som har tillträtt Pariskonventionen,

tilläggskonventionsstat: en stat som har tillträtt

tilläggskonventionen,

anläggningsstat: den konventionsstat inom vars område en kärnteknisk anläggning ligger eller, om anläggningen inte ligger inom någon stats område, den konventionsstat som driver eller har godkänt anläggningen,

innehavare av en svensk anläggning: den som driver eller innehar en kärnteknisk anläggning i Sverige,

innehavare av en utländsk anläggning: den som i fråga om en kärnteknisk anläggning utanför Sverige är att anse som anläggningens innehavare enligt lagen i anläggningsstaten,

anläggningshavare: innehavare av en kärnteknisk anläggning,

säkerhet: en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet för fullgörande av ersättningsansvar vid radiologiska olyckor, och

den som har ställt säkerhet: den som utan att vara ansvarig anläggningshavare har utfärdat en ansvarsförsäkring eller

ställt annan ekonomisk säkerhet för fullgörande av
anläggningshavarens ersättningsansvar enligt denna lag.

Tillämpning

9 § Om inte annat följer av denna lag, ska lagen tillämpas på
radiologiska skador som har uppkommit i

1. Sverige eller inom Sveriges ekonomiska zon,
2. en annan konventionsstat, dess ekonomiska zon eller en
annan maritim zon som staten har inrättat enligt
internationell rätt, eller
3. ett annat land, dess ekonomiska zon eller en annan maritim
zon som landet har inrättat enligt internationell rätt, om
landet
 - a) har tillträtt Wienkonventionen och det gemensamma
protokollet och den ansvariga anläggningshavarens anläggning
är belägen i en konventionsstat som har tillträtt det
gemensamma protokollet,
 - b) vid tidpunkten för den radiologiska olyckan inte har någon
kärnteknisk anläggning på sitt territorium, i sin ekonomiska
zon eller i en annan maritim zon som landet har inrättat

enligt internationell rätt, eller

c) vid tidpunkten för den radiologiska olyckan har en lagstiftning som erbjuder motsvarande ersättningsförmåner och som bygger på samma principer som bestämmelserna i Pariskonventionen och tilläggskonventionen.

Lagen ska tillämpas även om den radiologiska skadan har uppkommit på ett fartyg eller ett luftfartyg som är registrerat i Sverige, i en annan konventionsstat eller i ett land som avses i första stycket 3, dock inte om fartyget eller luftfartyget befann sig inom ett område som tillhör någon annan stat än dem som avses i första stycket.

10 § Om det samtidigt med en radiologisk olycka som har medfört en radiologisk skada har inträffat en annan händelse som medfört en skada, ska denna lag tillämpas på den skadan i den utsträckning skadan inte kan särskiljas från den radiologiska skadan. Detta gäller dock inte i fråga om ansvar som någon annan än anläggningshavaren kan ha enligt särskilda bestämmelser om skador till följd av joniserande strålning.

11 § Denna lag gäller inte skador orsakade av en radiologisk olycka som är en direkt följd av en krigshandling eller en liknande handling under väpnad konflikt, inbördeskrig eller uppror.

12 § Vid tillämpningen av denna lag ska två eller flera svenska kärntekniska anläggningar anses som en anläggning, om anläggningarna har samma innehavare och ligger nära varandra. Denna anläggning ska också anses omfatta anläggningar som innehåller kärnämne eller kärnavfall men som inte är kärntekniska anläggningar, om anläggningarna har samma innehavare som de kärntekniska anläggningarna och ligger nära dem.

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta att denna lag inte ska tillämpas i fråga om kärntekniska anläggningar, kärnämnen och kärnavfall där den risk som är förenad med anläggningarna, ämnena eller avfallet är liten.

14 § Regeringen får meddela föreskrifter om att ett land eller en del av ett land ska likställas med en konventionsstat vid tillämpningen av denna lag.

Huvudregel om ansvaret vid radiologiska olyckor

15 § Om det inträffar en radiologisk olycka i en kärnteknisk anläggning eller med kärnämne eller kärnavfall från en sådan anläggning, ska anläggningshavaren ersätta de radiologiska

skador som olyckan medför.

Första stycket gäller inte

1. skador på den kärntekniska anläggningen, en närbelägen kärnteknisk anläggning eller en kärnteknisk anläggning som uppförs i närheten,

2. skador på annan egendom som finns inom anläggningsområdet för en anläggning som avses i 1 och som används eller avses att användas i anslutning till anläggningen, eller

3. om annat följer av 16–25 §§.

Ansvaret vid transporter

16 § Om det inträffar en radiologisk olycka under en transport eller tillfällig förvaring i samband med en transport av kärnämne eller kärnavfall mellan kärntekniska anläggningar, ska den anläggningshavare som är avsändare ersätta de radiologiska skador som olyckan medför. Detta gäller dock inte om annat följer av 17–25 §§.

17 § Vid transport mellan anläggningar i Sverige eller andra konventionsstater gäller avsändarens ersättningsansvar enligt 16 § inte i fråga om olyckor som inträffar efter den tidpunkt

då ansvaret enligt ett skriftligt avtal mellan avsändaren och mottagaren övergår på mottagaren eller, om det inte finns något sådant avtal, då mottagaren övertar kärnämnet eller kärnavfallet.

Ansvar för en transport får övergå på en annan anläggningshavare genom ett avtal enligt första stycket endast om denne har ett direkt ekonomiskt intresse i de kärnämnen eller det kärnavfall som transporteras.

18 § Vid transport från Sverige eller annan konventionsstat till ett land som inte är en konventionsstat gäller avsändarens ersättningsansvar enligt 16 § inte i fråga om olyckor som inträffar efter den tidpunkt då kärnämnet eller kärnavfallet har lossats från det transportmedel som ämnet eller avfallet anlänt till mottagarlandet med.

19 § Vid transport till Sverige eller annan konventionsstat från ett land som inte är en konventionsstat, ska den anläggningshavare som är mottagare av transporten ersätta de radiologiska skador som olyckan medför, om

1. mottagaren skriftligen har samtyckt till transporten, och
2. olyckan inträffar efter den tidpunkt då kärnämnet eller kärnavfallet har lastats på det transportmedel som ämnet

eller avfallet ska transporteras med.

Transporter till eller från reaktordrivna transportmedel

20 § Om det inträffar en radiologisk olycka under en transport mellan å ena sidan en kärnteknisk anläggning i Sverige eller en annan konventionsstat och å andra sidan en kärnreaktor som används som kraftkälla i ett fartyg eller annat transportmedel, ska innehavaren av den kärntekniska anläggningen ersätta de radiologiska skador som olyckan medför.

Ersättningsansvaret gäller dock inte i fråga om olyckor som

1. vid transport från den kärntekniska anläggningen inträffar efter den tidpunkt då kärnämnet eller kärnavfallet övertas av den som driver eller innehar den mottagande reaktorn, eller

2. vid transport till den kärntekniska anläggningen inträffar före den tidpunkt då kärnämnet eller kärnavfallet övertas av innehavaren av den kärntekniska anläggningen.

Transporter mellan länder som inte är konventionsstater

21 § Om det inträffar en radiologisk olycka under en transport eller tillfällig förvaring i samband med en

transport av kärnämne eller kärnavfall mellan länder som inte är konventionsstater, ska den som har tillstånd till transporten enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet ersätta de radiologiska skador som olyckan medför. Det som i denna lag gäller i fråga om en anläggningshavares ansvar ska då gälla tillståndshavaren.

Andra fall där olyckan inträffar utanför en anläggning

22 § Om det i ett fall som inte omfattas av 16–21 §§ inträffar en radiologisk olycka med kärnämne eller kärnavfall som inte finns i en kärnteknisk anläggning, ska den anläggningshavare som vid tidpunkten för olyckan har eller senast haft ämnet eller avfallet i sin besittning ersätta de radiologiska skador som olyckan medför. Detta gäller dock endast om kärnämnet eller kärnavfallet har

1. kommit från en kärnteknisk anläggning i Sverige eller en annan konventionsstat, eller

2. transporterats till Sverige från ett land som inte är en konventionsstat.

En anläggningshavares ersättningsansvar enligt första stycket gäller inte om en annan anläggningshavare genom ett skriftligt avtal har övertagit ansvaret.

Andra fall där olyckan inträffar i en anläggning

23 § Om det i ett fall som inte omfattas av 16–22 §§

inträffar en radiologisk olycka med kärnämne eller kärnavfall

som förvaras tillfälligt i en kärnteknisk anläggning vid

transport till eller från en annan kärnteknisk anläggning,

ska den som innehar den kärntekniska anläggning där kärnämnet

eller kärnavfallet förvaras ersätta de radiologiska skador

som olyckan medför endast om ersättningsansvaret följer av

ett skriftligt avtal som anläggningshavaren är bunden av.

Transportörers ansvar

24 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

får besluta att en transportör i stället för en eller flera

anläggningshavare ska vara ersättningsansvarig för de

radiologiska skador som uppkommer till följd av en

radiologisk olycka under eller i anslutning till transporten,

om

1. transportören har ansökt om ett sådant beslut och visat

att det för transporten finns en säkerhet som krävs enligt

denna lag, och

2. anläggningshavarna har samtyckt till detta.

I fråga om den transport som omfattas av beslutet ska det som i denna lag gäller i fråga om en anläggningshavares ansvar gälla transportören.

25 § Om det i en annan konventionsstat har meddelats ett beslut som motsvarar ett beslut enligt 24 §, gäller det beslutet i samma utsträckning som om det hade varit meddelat enligt 24 §.

Anläggningshavares ansvar

26 § Om en anläggningshavare är ersättningsansvarig enligt denna lag, får anspråk på ersättning enligt lagen eller motsvarande bestämmelser i ett annat land riktas endast mot anläggningshavaren, om inte annat följer av lagen eller Sveriges internationella åtaganden.

27 § Om en anläggningshavare är ersättningsansvarig enligt denna lag, gäller ansvaret även om anläggningshavaren eller någon som denne ansvarar för inte har vållat skadan.

Ersättningsansvaret är obegränsat, om inte annat följer av 28 eller 29 §.

28 § Om en innehavare av en utländsk anläggning är

ersättningsansvarig och ansvaret är begränsat enligt de bestämmelser som gäller i anläggningsstaten, ska den begränsningen gälla för ersättning enligt denna lag.

29 § För skador i ett land utanför Sverige ska ersättningsansvaret enligt denna lag begränsas så att ersättningen inte överstiger det belopp som enligt det landets bestämmelser gäller i fråga om ersättning för skador i Sverige.

Första stycket gäller inte skador i länder som saknar kärntekniska anläggningar eller om annat följer av lagen (1974:268) med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige.

Säkerhet för ersättningsansvaret

30 § En innehavare av en svensk anläggning ska ha en ansvarsförsäkring eller se till att annan ekonomisk säkerhet ställs som vid varje tidpunkt täcker ersättningsansvaret enligt denna lag upp till ett belopp som

1. motsvarar 700 miljoner euro, eller

2. om anläggningen är en kärnkraftsreaktor i drift för att utvinna kärnenergi, motsvarar 1 200 miljoner euro.

31 § Regeringen får i det enskilda fallet besluta att en säkerhet som avses i 30 § inte behöver täcka

1. mer än 70 miljoner euro för varje radiologisk olycka, om beslutet inte gäller en kärnkraftsreaktor i drift för att utvinna kärnenergi och begränsningen är lämplig med hänsyn till slaget av anläggning och den sannolika omfattningen av en radiologisk olycka, eller

2. mer än 80 miljoner euro för varje radiologisk olycka, om beslutet gäller en transport av kärnämne eller kärnavfall och begränsningen är lämplig med hänsyn till ämnenas eller avfallets karaktär och de risker som transporten innebär.

32 § Ersättningsansvaret för skador till följd av en radiologisk olycka under en transport får täckas av en särskild försäkring.

33 § Den som har rätt till ersättning enligt denna lag har rätt att få ut ersättningen direkt av den som har ställt säkerhet.

För att befria sig från ansvar får den som har ställt säkerhet inte mot den skadelidande åberopa omständigheter som beror på någon annan än den skadelidande.

34 § Även om en säkerhet som har ställts enligt denna lag har sagts upp eller på annat sätt upphört att gälla, är den som har ställt säkerheten skyldig att fullfölja sitt åtagande, om en radiologisk olycka som omfattades av åtagandet inträffar

1. inom två månader från det att den myndighet som regeringen bestämmer har underrättats om att säkerheten har sagts upp eller annars upphört att gälla, eller

2. under en transport som har påbörjats innan säkerheten sades upp eller annars upphörde att gälla.

35 § Om den som har ställt säkerhet inte har gjort något annat förbehåll, gäller säkerheten för anläggningshavarens ersättningsansvar enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat.

36 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska pröva om säkerheter enligt 30–32 §§ är tillräckliga.

37 § Om ett ersättningsansvar enligt denna lag säkerställs med såväl en eller flera ansvarsförsäkringar som andra ekonomiska säkerheter, ska de andra säkerheterna användas för att fullgöra ersättningsansvaret endast i den mån ansvarsförsäkringarna inte räcker för att betala full

ersättning.

38 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att en säkerhet ska kunna godtas enligt denna lag.

Statlig återförsäkring

39 § Regeringen får i fråga om ansvaret vid radiologiska olyckor göra ekonomiska åtaganden för staten. Det ska göras genom att statliga garantier i form av återförsäkringsåtaganden ställs ut.

För statens åtaganden ska anläggningshavare betala en avgift för den ekonomiska risk som staten bär för kostnader som kan uppkomma i händelse av radiologiska olyckor.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgiftens storlek och betalning.

Transportcertifikat

40 § En anläggningshavare som är ersättningsansvarig enligt 15–23 §§ ska till transportören lämna över ett certifikat om den eller de säkerheter som gäller för transporten. Certifikatet ska vara utställt av den eller de som har ställt

säkerheterna och innehålla uppgifter om

1. anläggningshavarens namn och adress,
2. säkerheternas belopp, typ och varaktighet, och
3. vilka slag av kärnämnen eller kärnavfall och vilken transport som säkerheterna avser.

Certifikatet ska vara försett med ett intyg om att anläggningshavaren är innehavare av en kärnteknisk anläggning i Pariskonventionens mening. Intyget ska vara utfärdat av den myndighet som regeringen bestämmer.

Solidariskt ansvar

41 § Om två eller flera är ersättningsansvariga för samma skada, ska de solidariskt svara för ersättningen. Ingen av de ansvariga är dock skyldig att betala mer än vad som följer av att dennes ansvar är begränsat.

Om ersättningsansvaret grundas på någon av bestämmelserna om transport eller tillfällig förvaring i 16–25 §§ och transporten eller förvaringen avser flera partier kärnämnen eller kärnavfall i ett och samma transportmedel eller på en och samma förvaringsplats, är det sammanlagda

ersättningsansvaret begränsat till det högsta belopp som gäller för någon av de ersättningsansvariga.

De ersättningsansvarigas inbördes ansvar ska bestämmas med utgångspunkt i de olika anläggningarnas bidrag till skadans uppkomst och övriga omständigheter.

Statlig ersättning

42 § Staten ska betala ersättning till en skadelidande som har rätt till ersättning enligt denna lag, om den skadelidande visar att ersättningen inte kan fås från den ansvarige anläggningshavarens säkerhet.

Statens sammanlagda ersättningsansvar enligt första stycket är för varje radiologisk olycka begränsat till 1 200 miljoner euro plus ränta. Ansvaret gäller upp till detta belopp även om den ansvarige anläggningshavarens ansvar är begränsat enligt 30 § 1 eller 31 §.

43 § Om en skadelidande som har rätt till ersättning enligt denna lag inte får skadan fullt ersatt från den ansvarige anläggningshavarens säkerhet enligt 30–32 §§ eller från staten enligt 42 §, ska staten med bidrag från andra stater enligt tilläggskonventionen betala den ytterligare ersättning som behövs för att ersätta skadan.

Det sammanlagda ersättningsansvar som staten har tillsammans med andra stater enligt första stycket är för varje radiologisk olycka begränsat till 300 miljoner euro plus ränta.

44 § För ersättning enligt 43 § krävs att

1. den ansvarige anläggningshavarens anläggning finns i Sverige eller annan tilläggskonventionsstat och används endast för fredliga ändamål, och

2. svensk domstol enligt 58 § är behörig att pröva ersättningsanspråket.

45 § För ersättning enligt 43 § krävs också att skadan har uppkommit

1. i Sverige eller annan tilläggskonventionsstat,

2. i eller över marina områden utanför Sveriges eller en annan tilläggskonventionsstats territorium och

a) ombord på ett fartyg som seglar under en tilläggskonventionsstats flagg eller ett luftfartyg som är registrerat i en tilläggskonventionsstat,

b) på en konstgjord ö, anläggning eller konstruktion som omfattas av en tilläggskonventionsstats jurisdiktion, eller

c) drabbat en medborgare i Sverige eller annan tilläggskonventionsstat, eller

3. i eller över den ekonomiska zon eller på den kontinentalsockel som hör till Sverige eller annan tilläggskonventionsstat i samband med utvinning eller forskning av naturtillgångar inom den ekonomiska zonen eller på kontinentalsockeln.

Det som enligt första stycket 2 c gäller i fråga om en medborgare ska också tillämpas på ett bolag, en förening eller ett annat samfund, en stiftelse eller annan sådan inrättning som är hemmahörande i Sverige eller annan tilläggskonventionsstat. Detsamma gäller en person som är stadigvarande bosatt i en annan tilläggskonventionsstat och som enligt den statens lagstiftning i fråga om rätten till ersättning är jämställd med en medborgare.

Ersättningens storlek och betalning

46 § Ersättning enligt denna lag ska bestämmas med tillämpning av allmänna skadeståndsrättsliga regler, om inte

annat följer av lagen.

47 § Ersättning enligt denna lag får jämkas efter vad som är skäligt, om den skadelidande har medverkat till skadan uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet.

48 § Om de medel som ska användas för betalning av ersättning enligt denna lag inte räcker till full ersättning åt alla skadelidande, ska betalningen fördelas proportionellt så att förhållandet mellan varje skadelidandes fordran och den ersättning som betalas är detsamma för alla skadelidande.

49 § Om det efter en radiologisk olycka kan befaras att de medel som ska användas för att betala ersättning enligt denna lag inte kommer att räcka till full ersättning åt alla skadelidande, ska ersättningen betalas ut i delbetalningar som fördelas proportionellt på det sätt som anges i 48 §.

Den ersättningsansvarige får med stöd av första stycket inte dröja med en betalning längre än vad som är skäligt med hänsyn till olyckans omfattning och omständigheterna i övrigt.

50 § Omräkning till svensk valuta ska göras efter den kurs som gällde den dag då den radiologiska olyckan inträffade.

Preskription

51 § Rätten till ersättning enligt denna lag går förlorad om den skadelidande inte anmäler sitt anspråk hos eller väcker talan mot den som är ersättningsansvarig inom tre år efter det att den skadelidande fått kännedom om eller rimligen borde ha fått kännedom om skadan och vem som är ansvarig för den. En talan om ersättning ska väckas senast tio år efter den radiologiska olyckan, om anspråket avser en annan skada än personskada, eller senast trettio år efter olyckan, om anspråket avser en personskada.

52 § Regeringen får meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta att en skadelidande trots 51 § ska ha kvar rätten att väcka talan när det råder tvist om vilken stats domstol som är behörig att pröva anspråket.

Återkrav och regress

53 § Ersättning enligt denna lag som har betalats till en skadelidande, får inte krävas tillbaka från den skadelidande, om inte annat följer av 54 §.

54 § Den som enligt denna lag har betalat ersättning eller bidragit till en ersättning för en radiologisk skada har rätt att i sin tur kräva ersättning endast från

1. den ansvarige anläggningshavaren,
2. en fysisk person som uppsåtligen har orsakat skadan,
3. den som i ett skriftligt avtal med den ansvarige anläggningshavaren har åtagit sig att ersätta skadan, eller
4. en annan anläggningshavare, i den utsträckning som följer av 41 § tredje stycket.

55 § Den som har betalat ersättning eller bidragit till en ersättning för en radiologisk skada har i den skadelidandes ställe rätt till ersättning av den ansvarige anläggningshavaren eller staten, om betalningen avsett en skada som ger rätt till ersättning enligt

1. rådets förordning (EG) nr 2027/97 av den 9 oktober 1997 om lufttrafikföretags skadeståndsansvar avseende lufttransport av passagerare och deras bagage,
2. lagen (2010:510) om lufttransporter,
3. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor,
4. ett internationellt fördrag, eller

5. lagstiftning i ett annat land än Sverige.

Den som uppsåtligen har orsakat skadan eller i ett skriftligt avtal har åtagit sig att ersätta skadan har inte rätt till ersättning enligt första stycket för det som denne har betalat enligt 54 § 2 eller 3.

Tillsyn

56 § Tillsyn över att denna lag och anslutande föreskrifter följs ska utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Straff

57 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sin skyldighet enligt denna lag att ha en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet upp till den nivå som följer av 30 eller 31 §, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Behörig domstol

58 § /Upphör att gälla U:den dag regeringen bestämmer/

Talan om ersättning enligt denna lag får väckas i Sverige, om den radiologiska olyckan har inträffat

1. helt eller delvis i Sverige eller inom Sveriges ekonomiska zon, eller

2. i sin helhet utanför en konventionsstats områden eller på en plats som det inte är möjligt att med säkerhet bestämma och den ansvarige anläggningshavarens anläggning är belägen i Sverige.

Talan enligt första stycket ska väckas genom ansökan om stämning vid Nacka tingsrätt (miljödomstolen).

Ett mål om ersättning enligt denna lag ska handläggas enligt de bestämmelser som gäller för stämningsmål enligt miljöbalken.

58 § /Träder i kraft I:den dag regeringen bestämmer/

Talan om ersättning enligt denna lag får väckas i Sverige, om den radiologiska olyckan har inträffat

1. helt eller delvis i Sverige eller inom Sveriges ekonomiska zon, eller

2. i sin helhet utanför en konventionsstats områden eller på en plats som det inte är möjligt att med säkerhet bestämma och den ansvarige anläggningshavarens anläggning är belägen i

Sverige.

Talan enligt första stycket ska väckas genom ansökan om stämning vid Nacka tingsrätt (mark- och miljödomstolen).

Ett mål om ersättning enligt denna lag ska handläggas enligt de bestämmelser som gäller för stämningsmål enligt miljöbalken. Lag (2010:951).

Ränta och rättegångskostnader

59 § Ränta och ersättning för rättegångskostnader som följer av domstols dom eller beslut i mål om ersättning enligt denna lag ska inte anses som ersättning enligt lagen utan ska betalas av den ersättningsskyldige utöver ersättningen enligt lagen.

Verkställighet av dom

60 § En dom om ersättning för radiologisk skada som har meddelats av en behörig domstol i en annan konventionsstat ska, när domen har vunnit laga kraft och får verkställas i den stat där den har meddelats, på ansökan verkställas i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen.

61 § En ansökan om verkställighet enligt 60 § görs hos Svea hovrätt och ska innehålla

1. domen i original eller i en kopia som har bestyrkts av en myndighet, och

2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen har meddelats att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att domen har vunnit laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset ska vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats.

Handlingar på andra språk än svenska, danska eller norska ska ges in också i översättning till svenska. Översättningen ska vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av en svensk notarius publicus.

62 § Vid handläggningen i Svea hovrätt tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av tingsrätts beslut. En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten har fått tillfälle att yttra sig över ansökan.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till Högsta domstolen. Vid handläggningen i Högsta domstolen tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av hovrätts beslut.

63 § Om Svea hovrätt bifaller ansökan, verkställs domen som en svensk domstols dom som har vunnit laga kraft. Detta gäller dock inte om Högsta domstolen efter överklagande av hovrättens beslut bestämmer något annat.

Övergångsbestämmelser

2010:950

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Genom lagen upphävs atomansvarighetslagen (1968:45).

2. Äldre föreskrifter gäller i fråga om radiologiska olyckor som inträffat före ikraftträdandet.